

Załącznik do uchwały nr
Rady Miasta Krakowa
z dnia

Załącznik do uchwały Nr XLIV/544/08
Rady Miasta Krakowa z dnia 28 maja 2008 r.

**PRZEPISY PORZĄDKOWE
DOTYCZĄCE PRZEWOZU OSÓB I BAGAŻU
POJAZDAMI KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W KRAKOWIE**

**R O Z D Z I A Ł I
P O S T A N O W I E N I A O G Ó L N E**

§ 1. 1. Przepisy porządkowe określają prawa i obowiązki pasażerów oraz warunki świadczenia usług przewozu osób i bagażu w Komunikacji Miejskiej w Krakowie, organizowanej i nadzorowanej przez jednostkę Gminy Miejskiej Kraków, która wykonuje zadania organizatora publicznego transportu zbiorowego. Przewozy Komunikacji Miejskiej w Krakowie realizowane są w obszarze Gminy Miejskiej Kraków oraz miast i gmin, które przystąpiły do porozumień w zakresie lokalnego transportu zbiorowego.

2. Przez określenie „pojazdy Komunikacji Miejskiej w Krakowie” należy rozumieć autobusy, tramwaje i inne środki transportowe skierowane do obsługi miejskich linii komunikacyjnych oraz linii aglomeracyjnych objętych porozumieniami międzygminnymi.

3. Pasażerowie, osoby kierujące pojazdami Komunikacji Miejskiej w Krakowie, osoby kontrolujące bilety oraz personel nadzoru ruchu zobowiązani są do przestrzegania niniejszych przepisów.

4. Opłatę za przejazd (należność przewozową) pasażer uiszcza poprzez zakup odpowiedniego biletu. W przypadku korzystania z biletu papierowego pasażer przy pierwszym przejeździe niezwłocznie po wejściu do pojazdu jest zobowiązany skasować bilet i zachować go na czas podróży.

5. Pasażer jest zobowiązany do przestrzegania ustaleń w zakresie cen biletów i innych opłat, uprawnień do przejazdów bezpłatnych i ulgowych oraz przepisów taryfowych obowiązujących w Komunikacji Miejskiej w Krakowie, określonych odrębną uchwałą Rady Miasta Krakowa.

6. Przewoźnik jest zobowiązany umieścić w pojeździe w miejscu widocznym dla pasażerów informację o obowiązujących przepisach porządkowych, a także informację z adresem, pod który należy kierować skargi i wnioski lub reklamacje z tytułu niewykonania lub nienależytego

wykonania umowy przewozu przez przewoźnika, a osoba kierująca pojazdem powinna posiadać czytelny identyfikator.

R O Z D Z I A Ł II

PRAWA I OBOWIĄZKI PASAŻERA ORAZ PRZEWOŹNIKA

§ 2. 1. Wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego dozwolone jest tylko na odpowiednio oznakowanych przystankach, po całkowitym zatrzymaniu pojazdu.

2. W pojeździe są wydzielone i oznaczone znakiem graficznym (piktogramem):

- 1) siedzenia specjalne dla pasażerów o ograniczonej zdolności poruszania się, w tym dla:
 - a) kobiet ciężarnych,
 - b) osób z dzieckiem na ręku,
 - c) osób z niepełnosprawnościami,
 - d) osób z upośledzeniem narządu ruchu,
 - e) osób w podeszłym wieku;
- 2) stanowiska dla wózków inwalidzkich lub wózków dziecięcych.

§ 3. 1. Pasażerowie:

- 1) mogą wsiadać do pojazdu i wysiadać z niego wszystkimi drzwiami przeznaczonymi do tego celu;
- 2) zajmujący miejsca stojące powinni w czasie jazdy trzymać się uchwytów lub poręczy;
- 3) zamierzający wysiąść z pojazdu na przystanku oznaczonym „na żądanie” powiadamiają o tym kierującego pojazdem poprzez naciśnięcie odpowiednio oznakowanego przycisku znajdującego się w pobliżu drzwi;
- 4) w trakcie wsiadania, przebywania w pojeździe i wysiadania powinni stosować się do zamieszczonych przez przewoźnika informacji o charakterze porządkowym;
- 5) nie powinni:
 - a) zajmować miejsca w pobliżu kierującego pojazdem aby nie ograniczać jego pola widzenia,
 - b) rozmawiać z kierującym pojazdem,
 - c) utrudniać kierującemu prowadzenie pojazdu.

2. Pasażer, który bezpodstawnie zajmie siedzenie specjalne, oznaczone znakiem graficznym (piktogramem), o którym mowa w § 2 ust. 2, ma bezwzględny obowiązek zwolnić to miejsce, w razie zgłoszenia się osoby, dla której siedzenie takie jest przeznaczone.

3. Przed wjazdem osoby na wózek inwalidzki, skuterze inwalidzki z napędem elektrycznym, kierowca zobowiązany jest rozłożyć rampę wjazdową i zapytać, czy ta osoba potrzebuje dalszej pomocy. Wózek inwalidzki, skuter inwalidzki z napędem elektrycznym nie mogą przekraczać wymiarów maksymalnych tj. długość całkowita 1200 mm i szerokość całkowita 700 mm. Do wózka inwalidzkiego może być zamontowana przystawka elektryczna, wówczas maksymalna długość wózka inwalidzkiego z przystawką nie może przekroczyć 1600 mm. Podczas

przewozu, wózek inwalidzki, skuter inwalidzki z napędem elektrycznym muszą być prawidłowo ustawione w miejscu przeznaczonym do jego przewozu, tyłem do kierunku jazdy i prawidłowo zabezpieczone pasami bezpieczeństwa, o ile znajdują się na wyposażeniu pojazdu.

4. Pasażerowie zobowiązani są umożliwić ustawienie wózka inwalidzkiego, skutera inwalidzkiego z napędem elektrycznym lub wózka dziecięcego w pojeździe na stanowisku przeznaczonym do tego celu.

5. Dziecko przewożone w pojeździe w wózku dziecięcym powinno być zabezpieczone szelkami zapobiegającymi jego wypadnięciu. W przypadku braku takiego zabezpieczenia dziecko należy wyjąć z wózka.

6. Znalazca rzeczy zgubionej w pojeździe powinien przekazać ją kierującemu pojazdem, który zobowiązany jest przekazać rzecz w miejsce przeznaczone dla rzeczy znalezionych, którego adres powinien zostać podany w umieszczonej w pojeździe informacji dla pasażerów.

§ 4. Zabrania się pasażerom:

- 1) wsiadania do pojazdu i wysiadania z niego po sygnale odjazdu;
- 2) jazdy na stopniach lub zewnętrznych częściach pojazdu;
- 3) otwierania drzwi pojazdu w czasie jazdy;
- 4) zanieczyszczania pojazdu lub niszczenia jego urządzeń i wyposażenia;
- 5) wychylania się z pojazdu i opierania się o drzwi podczas jazdy;
- 6) spożywania artykułów żywnościowych, mogących zabrudzić innych pasażerów lub zanieczyścić wnętrze pojazdu;
- 7) grania na instrumentach muzycznych, korzystania z radioodbiorników lub zakłócania w inny sposób spokoju w pojeździe;
- 8) spożywania napojów alkoholowych, palenia tytoniu, używania tzw. e-papierosów oraz środków odurzających w pojeździe;
- 9) wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub postoju;
- 10) prowadzenia wszelkich zbiorów pieniędzy lub jakichkolwiek rzeczy, za wyjątkiem sytuacji, w których organizator posiada stosowne upoważnienie;
- 11) wchodzenia do pojazdu w łóżworolkach lub wrotkach;
- 12) wykonywania czynności mogących narazić współpasażerów na szkody lub obrażenia;
- 13) wykonywania innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych.

§ 5. Kierujący pojazdem:

- 1) niezwłocznie po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy, których dokonuje na przystanku końcowym, po opuszczeniu pojazdu przez pasażerów, obowiązany jest podjechać na przystanek dla wsiadających w celu umożliwienia osobom oczekującym na przystanku początkowym zajęcia miejsc w pojeździe;
- 2) zbliżając się do przystanku oznaczonego „na żądanie” zobowiązany jest do zwracania szczególnej uwagi i w sytuacji określonej w § 3 ust. 1 pkt 3 lub widząc pasażera oczekującego na takim przystanku do zatrzymania na nim pojazdu;
- 3) ma prawo odmówić przewozu osób nietrzeźwych, mogących zabrudzić innych pasażerów i pojazd, palących tytoń, używających tzw. e-papierosów oraz środków odurzających, zachowujących się agresywnie, bądź stwarzających inne istotne zagrożenie dla pasażerów;

- 4) może wezwać w szczególnych przypadkach Policję bądź Straż Miejską, celem interwencji lub zjechać z trasy przejazdu do najbliższego komisariatu Policji lub Straży Miejskiej;
- 5) nie powinien w czasie jazdy prowadzić rozmów, spożywać posiłków, palić tytoniu.

§ 6. Osobom, które opuściły pojazd na wezwanie kierującego lub nadzoru ruchu, w związku z nieprzestrzeganiem przepisów § 4 lub § 5 pkt 3 oraz § 9 i 11, nie przysługuje zwrot należności za bilet.

R O Z D Z I A Ł I I I

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY

§ 7. 1. Pasażer odpowiada za spowodowane z własnej winy uszkodzenie pojazdu lub innych urządzeń komunikacyjnych.

2. Za zmianę trasy przejazdu lub zatrzymanie pojazdu bez uzasadnionej przyczyny pasażer zobowiązany jest uiścić opłatę dodatkową w wysokości przewidzianej w taryfie przewozowej.

§ 8. 1. Przewoźnik odpowiada za szkody, z zastrzeżeniem ust. 2, poniesione przez pasażerów, a wynikające ze stanu technicznego pojazdów. Pasażer może zgłosić kierującemu pojazdem fakt powstania szkody w tym pojeździe.

2. Przewoźnik nie ponosi odpowiedzialności za szkody przez niego niezawinione, powstałe m.in. na skutek przerw w ruchu albo zmian kierunku jazdy spowodowanych przyczynami techniczno – organizacyjnymi.

R O Z D Z I A Ł I V

PRZEWÓZ ZWIERZĄT I BAGAŻU PODRĘCZNEGO

§ 9. 1. Pasażerowie mogą przewozić w pojazdach zwierzęta oraz bagaż podręczny, jeżeli istnieje możliwość takiego umieszczenia ich w pojeździe, aby nie utrudniały przejścia i nie narażały na zanieczyszczenie odzieży innych pasażerów, nie ograniczały widoczności kierującemu pojazdem oraz nie zagrażały bezpieczeństwu ruchu.

2. W uzasadnionych przypadkach, szczególnie przy dużym napełnieniu pojazdu pasażerami, kierujący pojazdem może odmówić przewozu bagażu o rozmiarach lub masie stwarzających utrudnienia dla podróżujących osób. Powyższe nie dotyczy wózków dziecięcych i inwalidzkich oraz skuterów inwalidzkich z napędem elektrycznym, które spełniają warunki o których mowa w § 3 ust. 3.

3. Przewóz rowerów jest dopuszczalny:

- 1) w pojazdach wyposażonych w bagażnik zewnętrzny przystosowany do takiego przewozu – wyłącznie na bagażniku zewnętrznym. W takiej sytuacji załadunek i rozładunek rowerów możliwy jest tylko i wyłącznie na przystanku początkowym i końcowym;
- 2) w pojazdach niewyposażonych w bagażnik zewnętrzny – wewnątrz pojazdu w szczególności w miejscu do tego wyznaczonym, o ile nie zachodzą okoliczności

uniemożliwiający wniesienie roweru np. znaczna ilość pasażerów w pojeździe niepozwalająca na swobodne wprowadzenie i ustawienie roweru.

4. W pojeździe można przewozić psy pod warunkiem że posiadają kagańce i trzymane są na smyczy. Inne zwierzęta muszą być umieszczone w koszach, klatkach, transporterach, itp. w sposób zabezpieczający przed wyrządzeniem szkody.

5. Osoba przewożąca psa ma obowiązek posiadania w trakcie przewozu ważnego zaświadczenia potwierdzającego zaszczepienie psa przeciwko wściekliźnie.

6. Nadzór nad bagażem podręcznym i zwierzętami, które pasażer przewozi przy sobie w pojeździe, należy do pasażera. Przewoźnik odpowiada za bagaż podręczny i zwierzęta tylko w przypadku, gdy szkoda powstała z winy przewoźnika.

§ 10. 1. Pasażer odpowiada za zanieczyszczenie pojazdu lub uszkodzenie jego urządzeń i wyposażenia oraz za szkody lub obrażenia odniesione przez współpasażerów (np. pogryzienie przez psa) powstałe w związku z przewozem bagażu podręcznego lub zwierząt.

2. Bagaż i zwierząt nie wolno umieszczać na miejscach przeznaczonych do siedzenia.

§ 11. W pojazdach nie wolno przewozić:

- 1) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom lub mogą uszkodzić albo zanieczyścić pojazd (np. ostre narzędzia, jak: piły, kosy lub otwarte naczynia ze smarami, farbami itp.);
- 2) przedmiotów cuchnących, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, radioaktywnych, trujących oraz innych materiałów niebezpiecznych;
- 3) zwierząt mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku, w szczególności dużych psów bez kagańca;
- 4) w przypadku niestosowania się do ustaleń zawartych w pkt. 1 - 3 – kierujący pojazdem ma prawo odmówić pasażerowi przewozu.

R O Z D Z I A Ł V

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 12. We wszystkich nieuregulowanych niniejszymi przepisami porządkowymi sprawach oraz w kwestii roszczeń z tytułu umowy przewozu osób mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, poz. 1615, poz. 1890 i poz. 1933) oraz ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 8, z 2023 r. poz. 1720) wraz z przepisami wykonawczymi.